BREITHIÚNAS NA CÚIRTE (an Ceathrú Dlísheomra)

1 Lúnasa 2025 *

(Tarchur chun réamhrialú – Cánachas – Comhchóras cánach breisluacha – Treoir 2006/112/CE – Scéim speisialta le haghaidh earraí athláimhe, saothair ealaíne, earraí inbhailithe nó seandachtaí – Déileálaithe incháinithe – Scéim corrlaigh – Airteagal 316(1)(b) – Rogha maidir le cur i bhfeidhm na scéime corrlaigh – An coincheap 'saothar ealaíne a sholáthar ag an údar' – Seachadadh ag an údar trí dhuine dlítheanach)

I gCás C-433/24,

IARRAIDH ar réamhrialú faoi Airteagal 267 CFAE ón Conseil d'État (an Chomhairle Stáit, an Fhrainc), trí bhreith an 18 Meitheamh 2024, a fuarthas ag an gCúirt an 18 Meitheamh 2024, sna himeachtaí idir

Galerie Karsten Greve

v

Ministère de l'Économie, des Finances et de la Souveraineté industrielle et numérique,

tugann AN CHÚIRT (an Ceathrú Dlísheomra),

agus í comhdhéanta mar seo a leanas: I. Jarukaitis, Uachtarán Dlísheomra, N. Jääskinen, A. Arabadjiev (Rapóirtéir), M. Condinanzi agus R. Frendo, Breithiúna,

Abhcóide Ginearálta: M. Szpunar,

Cláraitheoir: R. Şereş, Riarthóir,

ag féachaint don nós imeachta i scríbhinn agus i ndiaidh éisteacht an 20 Márta 2025,

tar éis breithniú a dhéanamh ar na barúlacha arna dtíolacadh thar ceann na bpáirtithe seo a leanas:

– Galerie Karsten Greve, ag L. Poulet-Odent, avocat,

– Rialtas na Fraince, ag B. Dourthe, O. Duprat-Mazaré agus B. Fodda, i gcáil Gníomhairí,

– Rialtas na Spáinne, ag A. Torró Molés, i gcáil Gníomhaire,

– an Coimisiún Eorpach, ag M. Herold, W. Roels agus J. Samnadda, i gcáil Gníomhairí,

* Teanga an cháis: an Fhraincis.

tar éis éisteacht le Tuairim an Abhcóide Ghinearálta ag éisteacht an 12 Meitheamh 2025,

an Breithiúnas seo a leanas:

Breithiúnas

1 Baineann an iarraidh ar réamhrialú le léiriú ar Airteagal 316(1)(b) de Threoir 2006/112/CE ón gComhairle an 28 Samhain 2006 maidir leis an gcomhchóras cánach breisluacha (IO 2006 L 347, lch. 1, 'Treoir CBL').

2 Cuireadh an iarratas seo isteach i gcomhthéacs díospóid idir Galerie Karsten Greve ('GKG') agus Ministère de l'Économie, des Finances et de la Souveraineté industrielle et numérique (Aireacht Geilleagair, Airgeadais agus Ceannasacht Thionsclaíoch agus Dhigiteach, an Fhrainc) maidir le hathmheasúnuithe cánach breisluacha (CBL).

An dlí lena mbaineann

Dlí an Aontais

3 Luaitear an méid seo a leanas in aithrisí 4, 7 agus 51 den Treoir maidir le CBL:

'(4) Chun an cuspóir maidir le margadh inmheánach a bhunú, ní mór reachtaíocht maidir le cánacha láimhdeachais a chur i bhfeidhm sna Ballstáit, ar reachtaíocht í nach saobhann na coinníollacha iomaíochta agus nach gcuireann bac ar shaorghluaiseacht earraí agus seirbhísí. Is gá, dá bhrí sin, comhchuibhiú na reachtaíochta maidir le cánacha láimhdeachais a bhaint amach trí chóras [CBL], lena ndíothófar, a mhéid is féidir, tosca a d'fhéadfadh saobhadh a dhéanamh ar dhálaí iomaíochta, ar an leibhéal náisiúnta nó ar leibhéal an Chomhphobail.

[...]

(7) Ba cheart neodracht iomaíochta a bheith mar thoradh ar an gcomhchóras [cáin bhreisluacha], fiú mura bhfuil rátaí agus díolúintí comhchuibhithe go hiomlán, sa chaoi is go mbeidh an t-ualach cánach céanna ar earraí agus ar sheirbhísí comhchosúla laistigh de chríoch gach Ballstáit, beag beann ar fhad an tslabhra táirgthe agus dáilte.

[...]

(51) Ba cheart córas Comhphobail cánachais is infheidhme maidir le hearraí athláimhe, saothair ealaíne, seandachtaí agus earraí bailitheoirí a ghlacadh chun cánachas dúbailte agus saobhadh iomaíochta idir daoine inchánach a sheachaint.'

[Aistriúchán neamhoifigiúil]

4 Foráiltear don mhéid seo a leanas in Airteagal 14(1) den Treoir sin:

'Ciallóidh "soláthar earraí" aistriú an chirt chun maoin inláimhsithe a dhiúscairt mar úinéir.'

[Aistriúchán neamhoifigiúil]

5 De réir Airteagal 103 den Treoir sin:

‘1. Féadfaidh Ballstáit foráil a dhéanamh maidir leis an ráta laghdaithe, nó le ceann amháin de na rátaí laghdaithe, a chuireann siad i bhfeidhm i gcomhréir le hAirteagail 98 agus 99, go gcuirtear i bhfeidhm é sin freisin ar allmhairiú saothar ealaíne, earraí inbhailithe agus seandachtaí, mar a shainítear i míreanna 2), 3) agus 4) d’Airteagal 311(1), sa leagan is infheidhme maidir leis an bpríomhimeacht.

2. Má fheidhmíonn Ballstáit an rogha faoi mhír 1, féadfaidh siad an ráta laghdaithe a chur i bhfeidhm freisin ar na hidirbhearta seo a leanas:

(a) soláthar saothar ealaíne, ag a gcruthaitheoir nó ag a gcomharbaí i dteideal;

(b) soláthar saothar ealaíne a dhéanann duine inchánach seachas déileálaí inchánach ó am go chéile, i gcás inar allmhairigh an duine inchánach sin féin na saothair ealaíne nó i gcás inar sholáthair a chruthaitheoir nó a chomharbaí i dteideal iad dó nó i gcás inar thug siad láncheart asbhainte dó.’

[Aistriúchán neamhoifigiúil]

6 Foráiltear an méid seo a leanas in Airteagal 311(1) den Treoir:

‘Chun críocha na Caibidle seo, agus gan dochar d’fhorálacha eile an Chomhphobail, beidh feidhm ag na sainmhínithe seo a leanas:

[…]

2) ciallaíonn “saothair ealaíne” na réada a liostaítear i gCuid A d’Iarscríbhinn IX;

[…]

5) ciallaíonn “déileálaí inchánach” aon duine inchánach a cheannaíonn, i gcúrsa a ghníomhaíochta eacnamaíche agus d’fhonn iad a athdhíol, earraí athláimhe, saothair ealaíne, earraí inbhailithe nó seandachtaí, nó a allmhairíonn earraí athláimhe, saothair ealaíne, earraí inbhailithe nó seandachtaí, cibé acu atá an duine inchánach sin ag gníomhú dó féin nó thar ceann duine eile de bhun conartha faoina bhfuil coimisiún iníoctha ar cheannach nó ar dhíol’.

[Aistriúchán neamhoifigiúil]

7 Luaitear an méid seo a leanas in Airteagal 314 den Treoir maidir le CBL:

‘Beidh feidhm ag an imeallscéim maidir le soláthar earraí athláimhe, saothar ealaíne, earraí inbhailithe nó seandachtaí ag déileálaí inchánach i gcás inar sholáthair duine de na daoine seo a leanas na hearraí sin dó laistigh den Chomhphobal [Eorpach]:

(a) duine neamh-inchánach;

(b) duine inchánach eile, sa mhéid is go mbíonn an soláthar earraí sin ag an duine inchánach eile sin díolmhaithe de bhun Airteagal 136;

(c) duine inchánach eile, sa mhéid is go gcumhdaítear an soláthar earraí sin ag an duine inchánach eile sin leis an díolúine d'fhiontair bheaga dá bhforáiltear in Airteagail 282 go 292 agus go mbaineann earraí caipitiúla leis;

d) déileálaí inchánach eile, a mhéid a bhí soláthar earraí ag an déileálaí inchánach eile sin faoi réir CBL i gcomhréir leis an scéim speisialta seo.'

[Aistriúchán neamhoifigiúil]

8 Foráiltear don mhéid seo a leanas in Airteagal 316(1) den Treoir sin:

'Deonóidh na Ballstáit an ceart do dhéileálaithe inchánach an rogha a dhéanamh an scéim corrlaigh a chur i bhfeidhm maidir leis na soláthairtí earraí seo a leanas:

(a) soláthar saothar ealaíne, earraí bailitheoirí nó seandachtaí a d'allmhairigh an déileálaí inchánach é féin;

(b) soláthar saothar ealaíne arna soláthar don déileálaí inchánach ag a gcruthaitheoirí nó ag a gcomharbaí i dteideal;

(c) soláthar na saothar ealaíne a soláthraíodh don déileálaí inchánach ag duine inchánach seachas déileálaí inchánach inar cuireadh an ráta laghdaithe i bhfeidhm ar an soláthar sin de bhun Airteagal 103.'

9 Áirítear in Iarscríbhinn IX a ghabhann leis an Treoir sin Cuid A, dar teideal 'Cuspóirí ealaíne', a bhfuil an fhoclaíocht seo a leanas inti:

'1) Pictiúir, colláisí agus plaiceanna maisiúla comhchosúla, pictiúir agus líníochtaí arna ndéanamh go hiomlán de láimh ag an ealaíontóir, seachas pleananna agus líníochtaí chun críocha ailtireachta, innealtóireachta, tionsclaíocha, tráchtála, topagrafaíochta nó chun críoch comhchosúil, earraí monaraithe lámh-mhaisithe, radharcra amharclainne, cúléadaí stiúideo nó a leithéidí de chanbhás péinteáilte (cód AC 9701);

2) greantaí, priontaí agus liteagraif bhunaidh; is cruthúnais iad seo a ghlacann líon teoranta díobh go díreach i ndubh nó i ndath, ó chlár amháin nó níos mó a dhéanann an t-ealaíontóir go hiomlán de láimh, gan beann ar an teicníc nó ar an ábhar a úsáidtear, cé is moite d'aon phróiseas meicniúil nó fótamheicniúil (cód AC 9702 00 00);

3) léiriúcháin bhunaidh dealbha nó dealbhóireachta in aon ábhar ina ndéanann an t-ealaíontóir na léirithe ina n-iomláine; dealbhóireacht atá teoranta d'ocht gcóip agus á rialú ag an ealaíontóir nó ag a chomharbaí i dteideal (cód AC 9703 00 00); go heisceachtúil, i gcásanna arna gcinneadh ag na Ballstáit, i gcás dealbhóireachta roimh an 1 Eanáir 1989, féadfar an teorainn d'ocht gcóip a shárú;

4) taipéisí (Cód AC 5805 00 00) agus teicstílí balla (Cód AC 6304 00 00) a dhéantar de láimh ó bhundearaí agus arna soláthar ag ealaíontóirí, ar an gcuntar nach ann do níos mó ná ocht gcóip de gach ceann acu;

5) cóipeanna ceirmeacha uathúla, curtha i gcrích agus sínithe go hiomlán ag an ealaíontóir;

6) cruain ar chopar, déanta go hiomlán de láimh, teoranta d'ocht gcóip uimhrithe ar a bhfuil síniú an ealaíontóra nó an stiúideo, gan earraí seodra agus gaibhne óir agus gaibhne geala a áireamh;

7) grianghraif arna dtógáil ag an ealaíontóir, arna dtarraingt aige nó faoina smacht, arna síniú agus arna n-uimhriú suas le 30 cóip ar a mhéad, i ngach formáid agus meán.'

[Aistriúchán neamhoifigiúil]

Dlí na Fraince

10 Foráiltear le hAirteagal 278-0*bis*den Chód Cánach Ginearálta ('CGI'), sa leagan is infheidhme maidir leis an díospóid sna príomhimeachtaí, *inter alia*:

'Toibhítear CBL ag ráta laghdaithe 5.5 % a mhéid a bhaineann leis an méid seo a leanas:

[...]

I. – 1° Allmhairí saothar ealaíne, earraí inbhailithe nó seandachtaí, chomh maith le héadálacha laistigh den Chomhphobal, ag duine inchánach nó ag duine dlítheanach neamh-inchánach, de shaothair ealaíne, earraí inbhailithe nó seandachtaí a d'allmhairigh siad isteach i gcríoch Ballstáit eile den Aontas Eorpach;

2° Éadálacha saothar ealaíne laistigh den Chomhphobal a bhí ina n-ábhar do sholáthar i mBallstát eile ag daoine inchánach seachas daoine inchánach athdhíoltóirí.'

11 De réir Airteagal 278*septies* de CGI, sa leagan is infheidhme maidir leis an díospóid sna príomhimeachtaí:

'Toibheofar CBL de réir 10 %:

[...]

2° Soláthar saothar ealaíne ag a gcruthaitheoir nó ag a gcomharbaí i dteideal'.

12 Is mar seo a leanas atá an fhoclaíocht in Airteagal 297 A (I) de CGI:

'1° Is é an difríocht idir an praghas díola agus an praghas ceannaigh an méid inchánach le haghaidh soláthairtí earraí athláimhe, saothar ealaíne, earraí inbhailithe nó seandachtaí arna soláthar dó ag duine neamh-inchánach atá faoi dhliteanas [CBL] nó ag duine nach bhfuil údaraithe chun [CBL] a mhuirearú i leith an tsoláthair sin.

Leagfar síos an sainmhíniú ar earraí athláimhe, saothair ealaíne, earraí inbhailithe agus seandachtaí le foraithne.'

13 Foráiltear leis an gcéad mhír d'Airteagal 297 B de CGI:

'Féadfaidh athdhíoltóirí inchánach forálacha Airteagal 297 a chur i bhfeidhm maidir le soláthairtí saothar ealaíne, earraí inbhailithe nó seandachtaí tar éis allmhairiú, fáil nó soláthar laistigh den Chomhphobal faoi réir ráta laghdaithe [CBL] de bhun Airteagal 278*septies*nó I d'Airteagal 278-0a.'

14 Foráiltear le hAirteagal 98(II) d'Iarscríbhinn III a ghabhann le CGI, sa leagan is infheidhme maidir leis an díospóid sna príomhimeachtaí:

'Measfar gur saothair ealaíne iad na saothair seo a leanas:

1° Pictiúir, colláisí agus boird mhaisiúla chomhchosúla, phictiúir agus líníochtaí, arna ndéanamh go hiomlán de láimh ag an ealaíontóir, seachas líníochtaí d'ailtirí, d'innealtóirí agus de dhearaí tionsclaíocha, tráchtála, topagrafacha nó comhchosúla eile, earraí monaraithe lámh-mhaisithe, canbhás péinteáilte do radharcra amharclannaíochta, cistí stiúideo nó a leithéidí'.

An díospóid sna príomhimeachtaí agus na ceisteanna a tharchuirtear le haghaidh réamhrialú

15 Feidhmíonn GKG mar ghailearaí ealaíne agus sholáthair sé saothair ealaíne a sholáthair Studio Rubin Gideon, cuideachta atá corpraithe faoi dhlí na Ríochta Aontaithe ('SRG'), dó in 2014. Bhí GKG ina ábhar d'iniúchadh ar na cuntais ar ag a dheireadh a chaith na húdaráis chánach amhras ar shochar na scéime corrlaigh a cuireadh i bhfeidhm maidir le soláthairtí a rinne GKG agus, dá bhrí sin, d'iarr siad air CBL a íoc i leith na tréimhse ón 1 Eanáir go dtí an 31 Nollaig 2014.

16 Le breithiúnas an 25 Samhain 2020, dhiúltaigh an tribunal administratif de Paris (Cúirt Riaracháin, Páras, an Fhrainc) d'iarratas GKG ar urscaoileadh na meabhrúchán cánach sin agus do na pionóis chomhfhreagracha. Le breithiúnas an 1 Meitheamh 2022, dhiúltaigh an cour administrative d'appel de Paris (Cúirt Achomhairc Riaracháin, Páras) d'achomharc GKG i gcoinne an bhreithiúnais sin.

17 Agus achomharc á éisteacht ag GKG, tugann an Conseil d'État (an Chomhairle Stáit, an Fhrainc), arb í an chúirt a rinne an tarchur í, faoi deara go bhfuil sé soiléir go comhsheasmhach ó na doiciméid sa chomhad gur sholáthair SRG saothair ealaíne ar bhonn rialta le linn na tréimhse cánach atá i gceist. Dá bhrí sin, ní raibh GKG, in aon chás, i dteideal a bheith faoi réir na scéime corrlaigh, ar bhonn fhorálacha Airteagal 297*bis* (I) (2) de CGI, a sholáthairtí féin tar éis éadálacha laistigh den Chomhphobal ón gcuideachta sin.

18 Mar sin féin, leanann sé ó fhoclaíocht Airteagal 278f (2) de CGI, sa leagan is infheidhme maidir leis an tréimhse chánach atá i gceist, arna léamh i gcomhar le hAirteagal 297 B den Chód sin, go bhfuil an ceart chun an scéim corrlaigh speisialta a roghnú infheidhme maidir le soláthairtí saothar ealaíne tar éis soláthar arna dhéanamh ag a gcruthaitheoir nó ag a chomharbaí i dteideal, chomh maith leis na saothair sin a eascraíonn as saothair den sórt sin a fháil laistigh den Chomhphobal óna gcruthaitheoir nó uathu siúd atá ina dteideal.

19 Sa chás seo, chuir GKG an scéim corrlaigh i bhfeidhm maidir le soláthar, dá chustaiméirí, de phéintéireachtaí a rinne an péintéir Gideon Rubin, a fuair sé féin mar thoradh ar éadálacha laistigh den Chomhphobal ó SRG, a raibh an tUasal Rubin ar cheann den dá chomhpháirtí.

20 Agus é á chinneadh nach raibh GKG i dteideal an scéim corrlaigh a chur i bhfeidhm maidir leis na soláthairtí péintéireachtaí sin, bhí an cour administrative d'appel de Paris (Cúirt Achomhairc Riaracháin, Páras) den tuairim nár sheachaid a údar na pictiúir atá i gceist ar an gcuideachta sin, go háirithe ar an bhforas nach bhféadfadh údar na péintéireachta a bheith ina ealaíontóir ach amháin a phéinteáil de láimh, agus mar thoradh air sin nach bhféadfaí SRG, mar dhuine dlítheanach, a mheas mar údar péintéireachta sin. Áitíonn GKG, mar thaca lena achomharc, go ndearna an cour administrative d'appel de Paris (Cúirt Achomhairc Riaracháin, Páras) earráid dlí ina leith sin.

21 De réir an Conseil d'État, braitheann an freagra ar an bpléadáil a d'ardaigh GKG ar cé acu nach mór nó nach gá forálacha Airteagal 316(1)(b) den Treoir maidir le CBL, i gcomhar le forálacha Airteagal 311(1)(2) agus Chuid A d'Iarscríbhinn IX a ghabhann léi, a léiriú sa chaoi go gcuirtear cosc ar dhuine dlítheanach, amhail cuideachta, a mheas, de réir bhrí agus chun críocha chur i bhfeidhm na bhforálacha sin, mar 'údar' péintéireachta.

22 Má thugtar freagra diúltach ar an gcéad cheist sin, bheadh an freagra ar an bpléadáil sin ag brath freisin ar na critéir nach mór a chur san áireamh chun glacadh leis go bhféadfar duine dlítheanach, amhail cuideachta, a mheas, de réir bhrí agus chun críocha chur i bhfeidhm na bhforálacha sin, mar 'údar' péintéireachta. D'fhéadfadh a bheith i gceist leis na critéir sin, *inter alia*, an chuideachta sin a chur faoi réir córas dlí speisialta, sealbhú ag an duine nádúrtha a phéinteáil pictiúr de chaipiteal iomlán na cuideachta sin nó cuid de chaipiteal na cuideachta sin, nó feidhmiú feidhmeanna bainistíochta ag an duine sin laistigh den chuideachta chéanna.

23 Sna himthosca sin, chinn an Conseil d'État bac a chur ar na himeachtaí agus na ceisteanna seo a leanas a tharchur chuig an gCúirt Bhreithiúnais le haghaidh réamhrialú:

'1) An gcaithfear forálacha Airteagal 316(1)(b) de Threoir [CBL] an 28 Samhain 2006, arna léamh i gcomhar le hAirteagal 311(1)(2) agus Iarscríbhinn IX, Cuid A, a léiriú sa chaoi go gcuirtear cosc leo ar dhuine dlítheanach amhail cuideachta a mheas, de réir bhrí agus chun na forálacha sin a chur i bhfeidhm, mar "údar" péintéireachta?

2) Más freagra diúltach a thabharfar ar an gcéad cheist, cad iad na critéir nach mór a chur san áireamh chun go bhféadfaí duine dlítheanach amhail cuideachta a mheas, de réir bhrí agus chun na forálacha sin a chur i bhfeidhm, mar "údar" péintéireachta (amhail, i gcás cuideachta, an chuideachta a bheith faoi réir córas dlí speisialta, seilbh an duine nádúrtha a phéinteáil an péintéireachta ar chaipiteal iomlán na cuideachta nó ar chuid de, feidhmiú feidhmeanna bainistíochta ag an duine sin laistigh den chuideachta…)?'

Na ceisteanna le haghaidh réamhrialú

24 Mar réamhphointe, ní mór a thabhairt faoi deara, de réir cásdlí socair, i gcomhthéacs an nós imeachta a bhunaítear le hAirteagal 267 CFAE lena bhforáiltear do chomhar idir na cúirteanna náisiúnta agus an Chúirt Bhreithiúnais, gur faoin gCúirt Bhreithiúnais atá sé freagra a thabhairt don chúirt náisiúnta a bheidh úsáideach di agus lena gcuirfear ar a cumas an cás atá os a comhair a chinneadh. Chuige sin, is faoin gCúirt atá sé, más gá, na ceisteanna a tharchuirtear chuici a athfhoirmliú (breithiúnas an 30 Aibreán 2025, *Inspektorat kam Visshia sadeben savet*, C-313/23, C-316/23 agus C-332/23, EU:C:2025:303, mír 65 agus an cásdlí dá dtagraítear).

25 Faoi Airteagal 316(1)(b) den Treoir sin, tá sé de cheart ag na Ballstáit an ceart a dheonú do dhéileálaithe inchánach an scéim corrlaigh a chur i bhfeidhm maidir le soláthairtí saothar ealaíne arna soláthar dóibh ag an údar nó ag a chomharbaí i dteideal.

26 Sa chás seo, is léir ón iarraidh ar réamhrialú go n-iarrann an chúirt a rinne an tarchur, *inter alia*, an féidir duine dlítheanach a mheas, chun críocha chur i bhfeidhm na scéime corrlaigh dá bhforáiltear in Airteagal 316(1)(b) ag an déileálaí inchánach, mar údar saothair ealaíne agus, más féidir, cad iad na coinníollacha faoina n-aithnítear é.

27 Mar sin féin, tá comhthuiscint ann gurb é údar na bpictiúr atá i gceist sna príomhimeachtaí ná an péintéir Gideon Rubin a mhargaíonn iad trí SRG, a bhfuil sé ar dhuine den dá pháirtí ann.

28 Thairis sin, i gcomhréir le hAirteagal 314(a) den Treoir maidir le CBL, tá feidhm ag an scéim corrlaigh maidir le soláthar earraí athláimhe, saothar ealaíne, earraí inbhailithe nó seandachtaí, arna ndéanamh ag déileálaí inchánach, i gcás ina soláthraíonn duine neamh-inchánach na hearraí sin dó san Aontas Eorpach. Dá bhrí sin, cumhdaítear le hAirteagal 316(1)(b) den Treoir sin cás athdhíoltóirí inchánach a dhéanann soláthairtí saothar ealaíne a sholáthraíonn an t-údar nó a chomharbaí i dteideal mar dhaoine inchánach chun críocha CBL.

29 Sna himthosca seo, chun freagra úsáideach a thabhairt don chúirt náisiúnta, is gá scrúdú a dhéanamh ní ar féidir duine dlítheanach amhail SRG a chumhdach faoin gcoincheap ‘údar’ de réir bhrí Airteagal 316(1)(b) den Treoir CBL, ach ar cibé an dtagann soláthar saothar ealaíne ag a n-údar nó ag a chomharbaí i dteideal ag gníomhú trí dhuine dlítheanach atá faoi réir CBL faoi raon feidhme na forála sin.

30 Dá bhrí sin, ní mór a mheas, trína ceisteanna a tharchuirtear le haghaidh réamhrialú, ar cheart iad a scrúdú le chéile, go n-iarrann an chúirt a rinne an tarchur, go bunúsach, an gá Airteagal 316(1)(b) den Treoir maidir le CBL a léiriú sa chaoi go gcumhdaítear leis an bhforáil sin soláthar saothar ealaíne ag déileálaithe inchánacha a sholáthraíonn an t-údar nó a chomharbaí i dteideal dóibh ag gníomhú dóibh trí dhuine dlítheanach agus, más ea, na coinníollacha faoina gcumhdaítear iad.

31 I ndáil leis sin, ní mór a mheabhrú, agus foráil de dhlí an Aontais á léiriú, nach mór foclaíocht agus cuspóir na forála sin agus an comhthéacs ina bhfuil sí agus na cuspóirí a shaothraítear leis na rialacha a bhfuil sí mar chuid díobh a chur san áireamh (féach, chuige sin, breithiúnas an 1 Deireadh Fómhair 2014, *E.*, C-436/13, EU:C:2014:2246, mír 37).

32 Ar an gcéad dul síos, ba cheart a thabhairt faoi deara nach sonraítear i bhfoclaíocht Airteagal 316(1)(b) den Treoir maidir le CBL conas a sholáthraíonn údar nó a chomharbaí i dteideal saothair ealaíne do dhéileálaithe inchánach. Mar sin féin, mar a thug an tAbhcóide Ginearálta faoi deara, go bunúsach, i mír 23 dá Thuairim, tá soláthar saothar ealaíne mar chuid de ghníomhaíocht tráchtála an údair nó a chomharbaí i dteideal, arb é atá sa tsubstaint, i gcomhréir le hAirteagal 14(1) den Treoir maidir le CBL, an ceart chun maoin inláimhsithe a dhiúscairt mar úinéir, go ginearálta ar luach saothair.

33 Dá réir sin, ní chuirtear cosc go sainráite le foclaíocht Airteagal 316(1)(b) den Treoir maidir le CBL ar údar ná ar a chomharbaí i dteideal soláthar den sórt sin a dhéanamh trí dhuine dlítheanach ná soláthar den sórt sin a dhéanamh ag duine dlítheanach.

34 Ar an dara dul síos, maidir le comhthéacs na forála sin, is fíor gur scéim speisialta CBL é an córas cánachais ar an gcorrlach brabúis arna dhéanamh ag an déileálaí inchánach ar sholáthar saothar ealaíne, lena maolaítear ó scéim ghinearálta na Treorach sin, agus mar thoradh air sin nach mór Airteagal 314 agus Airteagal 316 di, lena sainaithnítear na cásanna ina bhfuil feidhm ag an scéim sin, a léiriú go docht. Mar sin féin, ní chiallaíonn an riail sin maidir le léiriú docht gur cheart na téarmaí a úsáidtear chun an socrú sin a leagan amach a fhorléiriú ar bhealach a bhainfeadh a éifeachtaí de. Ní mór léiriú na dtéarmaí sin a bheith comhsheasmhach leis na cuspóirí a shaothraítear leis an gcóras sin agus ní mór dó ceanglais na neodrachta fioscaí a chomhlíonadh (breithiúnas an 29 Samhain 2018, *Mensing*, C-264/17, EU:C:2018:968, míreanna 22 agus 23).

35 Ar an tríú dul síos, maidir leis na cuspóirí a shaothraítear leis an Treoir maidir le CBL, is léir ó aithrisí 4 agus 7 den Treoir sin go bhféachtar leis an Treoir sin le córas CBL a bhunú nach saobhann na coinníollacha iomaíochta agus nach gcuireann bac ar shaorghluaiseacht earraí agus seirbhísí. Leanann sé ó chásdlí socair go bhfuil prionsabal na neodrachta fioscaí ina dhlúthchuid den chóras sin agus go gcuirtear cosc leis an bprionsabal sin, *inter alia*, ar láimhseáil éagsúil a dhéanamh ar oibreoirí eacnamaíocha a dhéanann na hidirbhearta céanna maidir le CBL a ghearradh (breithiúnas an 29 Samhain 2018, *Mensing*, C-264/17, EU:C:2018:968, mír 32).

36 Go sonrach, maidir leis na cuspóirí a shaothraítear leis an scéim corrlaigh, dá bhforáiltear in Airteagail 314 agus 316 den Treoir maidir le CBL, ba cheart a thabhairt faoi deara, de réir aithris 51 den Treoir sin, go bhfuil sé beartaithe leis an scéim sin, i réimse na n-earraí athláimhe, na saothar ealaíne, na seandachtaí agus na n-earraí bailitheoirí, cánachas dúbailte agus saobhadh iomaíochta idir daoine inchánacha a sheachaint (breithiúnas an 29 Samhain 2018, *Mensing*, C-264/17, EU:C:2018:968, mír 35).

37 Ina theannta sin, ar an gcéad dul síos, mar a thug an tAbhcóide Ginearálta faoi deara i míreanna 25 agus 26 dá Thuairim, agus Airteagail 103 agus 316 den Treoir maidir le CBL á nglacadh aige, ba é cuspóir sonrach reachtas an Aontais Eorpaigh saothair ealaíne nua a thabhairt isteach ar mhargadh an Aontais, cibé acu a allmhairítear isteach san Aontas Eorpach iad nó a cruthaíodh as an nua san Aontas Eorpach, trí fhoráil a dhéanamh maidir le cóireáil fhabhrach cánach chun na saothair sin a allmhairiú, dá gcéad soláthar tar éis a gcruthaithe, agus don chéad soláthar de na réada sin ag déileálaithe inchánach.

38 Ar an dara dul síos, mar a chuir Rialtas na Fraince in iúl, mar is ceart, trí theorainn a chur le ceart déileálaithe inchánach an scéim corrlaigh a roghnú do shaothair ealaíne arna soláthar dóibh ag a údair nó ag a chomharbaí i dteideal, féachtar freisin le hAirteagal 316(1)(b) den Treoir maidir le CBL, le haghaidh déileálaithe inchánach agus le haghaidh údaráis chánach na mBallstát araon, teorainn a chur leis an dualgas riaracháin cruthúnais agus rialaithe, lena n-áirítear, go háirithe, iad siúd a bhfuil baint acu, i gcás an chéad cheann acu, le cruthúnas go n-áirítear le praghas ceannaigh píosa ealaíne CBL ionchuir agus, i gcás na ndéileálaithe inchánach, rialú ar choinníoll fíorasach den sórt sin.

39 I ndáil leis sin, chinn an Chúirt cheana féin go bhféadfadh sé a bheith deacair a chinneadh an raibh earra áirithe faoi réir CBL roimhe sin a mhéid, ag féachaint do chineál na saothar ealaíne, na n-earraí inbhailithe agus na seandachtaí, go bhféadfadh na hearraí a bheith sean nó go raibh siad ina n-ábhar do roinnt malartuithe idir daoine neamh-inchánach éagsúla. Go díreach i bhfianaise na ndeacrachtaí sin maidir le CBL a chinneadh a gearradh cheana, i gcás inarb iomchuí, ar earraí den sórt sin, foráiltear leis an Treoir maidir le CBL don cheart chun cur i bhfeidhm na scéime

corrlaigh a roghnú agus chun an CBL atá dlite a ríomh trí thagairt a dhéanamh, mar fhachtóir agus corrlach den sórt sin á ríomh, do phraghas díola na n-earraí sin (féach, chuige sin, breithiúnas an 29 Samhain 2018, *Mensing*, C-264/17, EU:C:2018:968, mír 36).

40 I bhfianaise na mbreithnithe sin, ní mór a mheas go bhféadfadh léiriú ar Airteagal 316(1)(b) den Treoir maidir le CBL, lena n-eisiatar óna raon feidhme, i ngach cás, soláthairtí saothar ealaíne arna soláthar dóibh ag údair nó ag a gcomharbaí i dteideal ag gníomhú dóibh trí dhaoine dlítheanacha a eisiamh óna raon feidhme, go bhféadfaí neamhaird a thabhairt ar na cuspóirí maidir le neodracht fhioscach a áirithiú, saobhadh iomaíochta a sheachaint agus saothair ealaíne nua a thabhairt isteach i margadh an Aontais.

41 Mar a cuireadh in iúl i mír 35 den bhreithiúnas seo, cuireann prionsabal na neodrachta fioscaí cosc ar, *inter alia*, caitheamh le hoibreoirí eacnamaíocha a dhéanann na hidirbhearta céanna ar bhealach éagsúil a mhéid a bhaineann le CBL a bhailiú. Mar a thug an tAbhcóide Ginearálta faoi deara i míreanna 27, 29 agus 33 dá Thuairim, nuair a sholáthraíonn siad saothair ealaíne do dhéileálaithe inchánach, déanann údair na saothar sin nó a gcomharbaí i dteideal idirbhearta comhionanna chun críocha CBL, cibé acu a dhéanann siad na soláthairtí sin mar dhaoine nádúrtha nó trí dhaoine dlítheanacha.

42 Ina theannta sin, i gcás ina dtugann Airteagal 103(2)(a) agus (b) den Treoir maidir le CBL an rogha do na Ballstáit ráta laghdaithe CBL a chur i bhfeidhm ar sholáthairtí áirithe, úsáideann sé, go bunúsach, na téarmaí céanna le hAirteagal 316(1)(b) den Treoir sin, ionas go bhféadfaí CBL a ghearradh ar rátaí éagsúla d'idirbhearta comhionanna mar thoradh ar láimhseáil éagsúil den sórt sin ag brath ar an bhfoirm dhlíthiúil ina ngníomhóidh na húdair nó a gcomharbaí i dteideal.

43 Ina theannta sin, is dócha go mbainfeadh an difríocht i gcóireáil a thiocfadh as an léirmhíniú dá dtagraítear i mír 40 den bhreithiúnas seo, ar thaobh amháin, an bonn den chuspóir maidir le saothair ealaíne nua a chur chun cinn ar mhargadh an Aontais agus, ar an taobh eile, go saobhfadh sé iomaíocht idir déileálaithe inchánach a dhéanann na hidirbhearta céanna, eadhon, go bunúsach, fáil agus athdhíol saothar ealaíne, sa mhéid is go gcaithfí leo ar bhealach difriúil maidir leis an bhféidearthacht rogha a dhéanamh an scéim corrlaigh brabúis a chur i bhfeidhm faoi Airteagal 316(1)(b) den Treoir CBL, ag brath ar cibé an soláthraíodh na hearraí sin dóibh ag an údar nó ag a chomharbaí i dteideal, ag gníomhú trí dhuine dlítheanach nó nach ea.

44 Dá bhrí sin, ní mór a mheas, go háirithe, i bhfianaise na gcuspóirí a shaothraítear leis an Treoir maidir le CBL agus le hAirteagal 316(1)(b) di, go gcumhdaítear leis an bhforáil sin freisin soláthairtí ó dhéileálaí inchánach saothar ealaíne arna soláthar dó ag duine dlítheanach, ar choinníoll, áfach, i gcás den sórt sin, go bhféadfar soláthairtí na saothar ealaíne sin ag an duine dlítheanach sin don déileálaí inchánach sin a chur i leith an údair nó i leith a chomharbaí i dteideal.

45 I ndáil leis sin, ar an gcéad dul síos, i gcás ina ndéantar saothar ealaíne a sholáthar do dhéileálaí inchánach, mar is léir, faoi réir na bhfíoruithe atá le déanamh ag an gcúirt a rinne an tarchur, mar atá anseo, ag duine dlítheanach a bhunaigh an t-údar nó a chomharbaí i dteideal chun na saothair ealaíne a chruthaigh an t-údar a mhargú, féadfar a thoimhdiú go bhfuil an soláthar inchurtha i leith an údair nó a chomharbaí i dteideal, a mhéid a dhéantar an soláthar sin, i gcás den sórt sin, faoi na socruithe a chuir an t-údar nó a chomharbaí i dteideal i bhfeidhm go ginearálta chun críocha na margaíochta sin.

46 Ar an dara dul síos, ós rud é gurb é cuspóir sonrach Airteagal 316(1)(b) den Treoir maidir le CBL saothair ealaíne nua a thabhairt isteach ar mhargadh an Aontais, mar a cuireadh in iúl i mír 37 den bhreithiúnas seo, is iomchuí an léiriú a dhéantar sa mhír roimhe seo den bhreithiúnas seo a theorannú do na soláthairtí dá dtagraítear sa mhír sin arb ionann iad iarbhír agus an chéad tabhairt isteach saothair ealaíne i margadh an Aontais, ionas nach mbeidh aon fhianaise ann ar sholáthar roimhe sin den Airteagal sin, faoi réir CBL, arb ionann iad agus tús áite den sórt sin.

47 Dá bhrí sin, i gcás ina soláthraíonn údar nó a chomharbaí i dteideal cuspóir den sórt sin do dhéileálaí inchánach trí dhuine dlítheanach, is gá, chun críocha chur i bhfeidhm na forála sin maidir le soláthar an chuspóra sin ina dhiaidh sin ag an déileálaí inchánach, go mbeadh an duine dlítheanach sin i dteideal an cuspóir sin a dhiúscairt mar úinéir ón tráth a cruthaíodh é nó, gan soláthar roimhe sin faoi réir CBL, tráth a thagann an duine sin isteach i margadh an Aontais den chéad uair.

48 Leanann sé sin, i gcás ina gcomhlíontar an dá chritéar a leagtar amach i mír 44 agus mír 46 den bhreithiúnas seo, go dtagann an soláthar atá i gceist faoi raon feidhme Airteagal 316(1)(b) den Treoir CBL, rud a cheadaíonn do dhéileálaí inchánach rogha a dhéanamh don scéim corrlaigh.

49 Ina theannta sin, ba cheart a thabhairt faoi deara go gcuirtear i bhfeidhm critéir amhail iad siúd atá beartaithe ag an gcúirt a rinne an tarchur, eadhon an duine dlítheanach a chur faoi réir córas dlíthiúil speisialta, sealbhú chaipiteal iomlán an duine dhlítheanaigh sin nó cuid de chaipiteal an duine dhlítheanaigh sin ag an duine nádúrtha sin, feidhmiú feidhmeanna bainistíochta ag an duine nádúrtha sin laistigh den duine dlítheanach sin agus/nó aistriú cuid mhór d'fháltais an díolacháin chuig an duine nádúrtha a chruthaigh an cuspóir sin, d'fhéadfadh sé an bonn a bhaint de chuspóir Airteagal 316(1)(b) den Treoir maidir le CBL, is é sin dualgas cruthúnais agus rialaithe iomarcach a sheachaint, sa mhéid is gurb é a bheadh i gceist le cur i bhfeidhm den sórt sin fíorú ar na socruithe, a d'fhéadfadh a bheith an-chasta, a bhaineann le maoin nó cearta vótála laistigh de dhuine dlítheanach agus le leithdháileadh brabús i measc a chomhaltaí, mar shampla i gcás ina ngníomhaíonn roinnt ealaíontóirí faoi chuimsiú an duine dhlítheanaigh sin chun a shaothair ealaíne a mhargú agus, go háirithe, i gcás ina gcruthaítear na nithe sin ar bhealach comhoibríoch.

50 I bhfianaise na mbreithnithe go léir roimhe seo, is é an freagra ar na ceisteanna a tharchuirtear ná nach mór Airteagal 316(1)(b) den Treoir maidir le CBL a léiriú sa chaoi go gcumhdaítear leis an bhforáil sin soláthar saothar ealaíne ag déileálaithe inchánach a sholáthraíonn an t-údar nó a chomharbaí i dteideal dóibh ag gníomhú dóibh trí dhuine dlítheanach, ar choinníoll, ar an gcéad dul síos, go bhfuil an soláthar ón duine dlítheanach inchurtha i leith an údair nó a chomharbaí i dteideal, is amhlaidh atá i gcás inar bhunaigh an t-údar nó na comharbaí i dteideal an duine dlítheanach sin chun na saothair ealaíne arna gcruthú ag an údar a mhargú, agus, ar an dara dul síos, gurb ionann soláthar na saothar ealaíne sin don déileálaí inchánach agus an chéad tabhairt isteach de na saothair ealaíne sin i margadh an Aontais.

Costais

51 Os rud é, a mhéid a bhaineann sé leis na páirtithe sna príomhimeachtaí, go bhfuil na himeachtaí mar chéim sa chás os comhair na cúirte a rinne an tarchur, baineann ceist na gcostas leis an gcúirt sin. Níl na costais a tabhaíodh trí bharúlacha a chur faoi bhráid na Cúirte, seachas costais na bpáirtithe sin, inghnóthaithe.

Ar na forais sin, rialaíonn an Chúirt Bhreithiúnais (an Ceathrú Dlísheomra) mar seo a leanas:

Ní mór Airteagal 316(1)(b) de Threoir 2006/112/CE ón gComhairle an 28 Samhain 2006 maidir leis an gcomhchóras cánach breisluacha a léiriú sa chaoi go gcumhdaítear leis an bhforáil sin soláthar saothar ealaíne ag déileálaithe inchánach arna soláthar dóibh ag an údar nó ag a chomharbaí i dteideal ag gníomhú dóibh trí dhuine dlítheanach, ar choinníoll, ar an gcéad dul síos, go bhfuil soláthar an duine dhlítheanaigh inchurtha i leith an údair nó a chomharbaí i dteideal, is é sin an cás inar bhunaigh an t-údar nó na comharbaí i dteideal an duine dlítheanach sin chun na saothair ealaíne arna gcruthú ag an údar a mhargú, agus, ar an dara dul síos, gurb ionann soláthar na saothar ealaíne sin don déileálaí inchánach agus an chéad tabhairt isteach de na saothair ealaíne sin i margadh an Aontais Eorpaigh.

Sínithe